

VZNESENÉ PRIPOMIENKY V RÁMCI PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov
LP/2026/224

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

Z – zásadná

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných: 40/5

Počet vznesených hromadných pripomienok: 1

Vznesené pripomienky

Subjekt	Typ	Pripomienka	Vyhodnotenie	Poznámka
AVNM Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd na Slovensku	O	Čl. Čl. I bod 1, 2 a 3 Vyjadrujeme zásadný nesúhlas so zavedením nového inštitútu, ktorý by umožňoval odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním. Žiadame tento návrh stiahnuť z legislatívneho procesu a nepokračovať v ňom. Z hľadiska ústavného práva, ako aj z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z princípu právneho štátu, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou ústavného poriadku SR, ako aj z pohľadu subjektov pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorých rozhodovanie je nevyhnutne založené na stabilite právneho rámca, predvídateľnosti verejných politík a dôvere v inštitucionálne prostredie štátu, predkladáme k návrhu novely Ústavy SR zásadné výhrady.	N	Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia

		1. Narušenie princípu stability zákonodarnej moci ako súčasti materiálneho jadra ústavy Navrhované zavedenie mechanizmu odvolania NRSR prostredníctvom ľudového hlasovania predstavuje zásah do princípu stability zákonodarnej moci, ktorý je nevyhnutným predpokladom riadneho fungovania parlamentnej formy vlády. Ústava SR je stavaná na koncepcii reprezentatívnej demokracie, v rámci ktorej je mandát poslancov viazaný na výsledok slobodných volieb a je časovo determinovaný fixným volebným obdobím. Tento prvok nie je iba technickým aspektom ústavnej úpravy, ale plní stabilizačnú funkciu, ktorá umožňuje kontinuitu výkonu zákonodarnej moci a predvídateľnosť legislatívneho procesu. Zavedením možnosti odvolania parlamentu mimo rámca ústavne predvídaných mechanizmov jeho rozpustenia dochádza k relativizácii tohto princípu. Mandát parlamentu sa tým stáva podmieneným priebežnou politickou akceptáciou, čím sa oslabuje jeho ústavná autonómia a stabilita. Z pohľadu materiálneho jadra ústavy možno dôvodne argumentovať, že stabilita ústavných orgánov, osobitne zákonodarného orgánu, predstavuje súčasť princípov právneho štátu. Zásah do tejto stability preto musí podliehať prísnemu testu proporcionality, pričom v danom prípade možno mať pochybnosti o jeho splnení. Z ekonomického a podnikateľského hľadiska je stabilita zákonodarnej moci kľúčovým predpokladom predvídateľného	volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy). Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov Slovenskej republiky, ktorá bola prejavovaná účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone
--	--	--	---

		legislatívneho prostredia. 2. Narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva Právna istota a predvídateľnosť práva patria medzi fundamentálne princípy právneho štátu, ktoré sú opakovane akcentované aj v judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky. Navrhovaná úprava vytvára stav, v ktorom môže byť legislatívny proces vystavený opakovaným diskontinuitám v dôsledku potenciálneho predčasného ukončenia volebného obdobia parlamentu. Takáto diskontinuita má priamy dopad na stabilitu právneho poriadku, keďže: dochádza k prerušeniu legislatívnych procesov, zvyšuje sa pravdepodobnosť zásadných zmien právnej úpravy v krátkych časových intervaloch, oslabuje sa kontinuita právnych politik štátu. Právna istota pritom neznamena iba formálnu existenciu právnych noriem, ale aj ich relatívnu stabilitu a predvídateľnosť v čase. Ak je ústavným spôsobom vytvorený mechanizmus, ktorý túto stabilitu systematicky oslabuje, ide o zásah do samotnej podstaty princípu právneho štátu. Z pohľadu podnikateľských subjektov ide o zásah do základnej podmienky výkonu podnikateľskej činnosti, ktorou je možnosť plánovať svoje aktivity v stabilnom a predvídateľnom právnom prostredí. 3. Výhrada k potenciálnemu napätiu s princípom del'by moci Zavedenie možnosti odvolania parlamentu ľudovým hlasovaním zasahuje aj do princípu del'by moci. Zákonodarná moc, ktorá má byť samostatnou a		verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu.
--	--	--	--	--

		relatívne stabilnou zložkou verejnej moci, sa tým dostáva do pozície orgánu, ktorého existencia je priamo závislá od ad hoc mobilizácie voličov. Takýto model môže podľa nášho názoru viesť k oslabeniu inštitucionálnej rovnováhy, zvýšenej závislosti zákonodarnej moci od krátkodobých spoločenských nálad či narušeniu schopnosti parlamentu plniť svoju funkciu ako stabilného normotvorného orgánu. Princíp del'by moci pritom nepredstavuje iba formálne rozdelenie kompetencií, ale aj systém vzájomných brzd a protiváh, ktorý má zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť výkonu verejnej moci. 4. Výhrada k odklonu od ústavných štandardov v rámci EU Navrhovaná úprava nemá oporu v bežných ústavných modeloch členských štátov EÚ, kde je stabilita zákonodarnej moci zabezpečená prostredníctvom či už fixného volebného obdobia alebo presne definovaných mechanizmov rozpustenia parlamentu viazaných na ústavné orgány (napr. prezidenta alebo samotný parlament). Absencia obdobného mechanizmu v stabilných parlamentných demokraciách nie je podľa nášho názoru náhodná, ale odráža potrebu zachovať rovnováhu medzi demokratickou legitimitou a inštitucionálnou stabilitou. Odklon od týchto štandardov môže vyvolávať pochybnosti o miere zachovania princípov právneho štátu v ich materiálnom ponímaní, ktoré je relevantné aj v kontexte práva Súdneho dvora EU.		
--	--	--	--	--

GPSR Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	O	Všeobecne - O: K vyššie uvedenému materiálu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky neuplatňuje pripomienky.	A	
Klub 500 Klub 500	Z	Čl. I. bod 1., 2., 3. a Čl. II Zásadne nesúhlasíme so zavedením nového inštitútu, ktorý by umožňoval odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním. Žiadame tento návrh stiahnuť z legislatívneho procesu a nepokračovať v ňom. Z hľadiska ústavného práva, ako aj z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z princípu právneho štátu, ktorý je imanentnou súčasťou ústavného poriadku SR, ako aj z pohľadu subjektov pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorých rozhodovanie je nevyhnutne založené na stabilite právneho rámca, predvídateľnosti verejných politík a dôvere v inštitucionálne prostredie štátu, predkladáme k návrhu novely Ústavy SR zásadné výhrady. 1. Narušenie princípu stability zákonodarnej moci ako súčasti materiálneho jadra ústavy Navrhované zavedenie mechanizmu odvolania NRSR prostredníctvom ľudového hlasovania predstavuje zásah do princípu stability zákonodarnej moci, ktorý je nevyhnutným predpokladom riadneho fungovania parlamentnej formy vlády. Ústava SR je stavaná na koncepcii reprezentatívnej demokracie, v rámci ktorej je mandát poslancov	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 7. júla 2026. Rozpor nebol odstránený. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na

	viazaný na výsledok slobodných volieb a je časovo determinovaný fixným volebným obdobím. Tento prvok nie je iba technickým aspektom ústavnej úpravy, ale plní stabilizačnú funkciu, ktorá umožňuje kontinuitu výkonu zákonodarnej moci a predvídateľnosť legislatívneho procesu. Zavedením možnosti odvolania parlamentu mimo rámca ústavne predvídaných mechanizmov jeho rozpustenia dochádza k relativizácii tohto princípu. Mandát parlamentu sa tým stáva podmieneným priebežnou politickou akceptáciou, čím sa oslabuje jeho ústavná autonómia a stabilita. Z pohľadu materiálneho jadra ústavy možno dôvodne argumentovať, že stabilita ústavných orgánov, osobitne zákonodarného orgánu, predstavuje súčasť princípov právneho štátu. Zásah do tejto stability preto musí podliehať prísnemu testu proporcionality, pričom v danom prípade možno mať pochybnosti o jeho splnení. Z ekonomického a podnikateľského hľadiska je stabilita zákonodarnej moci kľúčovým predpokladom predvídateľného legislatívneho prostredia. 2. Narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva Právna istota a predvídateľnosť práva patria medzi fundamentálne princípy právneho štátu, ktoré sú opakovane akcentované aj v judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky. Navrhovaná úprava vytvára stav, v ktorom môže byť legislatívny proces vystavený opakovaným diskontinuitám v dôsledku	občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy). Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov Slovenskej republiky, ktorá bola prejavovaná účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu.
--	--	---

		potenciálneho predčasného ukončenia volebného obdobia parlamentu. Takáto diskontinuita má priamy dopad na stabilitu právneho poriadku, keďže: dochádza k prerušeniu legislatívnych procesov, zvyšuje sa pravdepodobnosť zásadných zmien právnej úpravy v krátkych časových intervaloch, oslabuje sa kontinuita právnych politík štátu. Právna istota pritom neznamena iba formálnu existenciu právnych noriem, ale aj ich relatívnu stabilitu a predvídateľnosť v čase. Ak je ústavným spôsobom vytvorený mechanizmus, ktorý túto stabilitu systematicky oslabuje, ide o zásah do samotnej podstaty princípu právneho štátu. Z pohľadu podnikateľských subjektov ide o zásah do základnej podmienky výkonu podnikateľskej činnosti, ktorou je možnosť plánovať svoje aktivity v stabilnom a predvídateľnom právnom prostredí. 3. Výhrada k potenciálnemu napätiu s princípom del'by moci Zavedenie možnosti odvolania parlamentu ľudovým hlasovaním zasahuje aj do princípu del'by moci. Zákonodarná moc, ktorá má byť samostatnou a relatívne stabilnou zložkou verejnej moci, sa tým dostáva do pozície orgánu, ktorého existencia je priamo závislá od ad hoc mobilizácie voličov. Takýto model môže podľa nášho názoru viesť k oslabeniu inštitucionálnej rovnováhy, zvýšenej závislosti zákonodarnej moci od krátkodobých spoločenských nálad či narušeniu schopnosti parlamentu plniť svoju funkciu ako stabilného		
--	--	---	--	--

		normotvorného orgánu. Princíp delby moci pritom nepredstavuje iba formálne rozdelenie kompetencií, ale aj systém vzájomných brzd a protiváh, ktorý má zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť výkonu verejnej moci. 4. Výhrada k odklonu od ústavných štandardov v rámci EU Navrhovaná úprava nemá oporu v bežných ústavných modeloch členských štátov EÚ, kde je stabilita zákonodarnej moci zabezpečená prostredníctvom či už fixného volebného obdobia alebo presne definovaných mechanizmov rozpustenia parlamentu viazaných na ústavné orgány (napr. prezidenta alebo samotný parlament). Absencia obdobného mechanizmu v stabilných parlamentných demokraciách nie je podľa nášho názoru náhodná, ale odráža potrebu zachovať rovnováhu medzi demokratickou legitimitou a inštitucionálnou stabilitou. Odklon od týchto štandardov môže vyvolávať pochybnosti o miere zachovania princípov právneho štátu v ich materiálnom ponímaní, ktoré je relevantné aj v kontexte práva Súdneho dvora EU.		
MFSR Ministerstvo financií Slovenskej republiky	O	Celému materiálu Návrh je potrebné zosúladiť s prílohou č. 1 Legislatívnych pravidiel vlády SR (napríklad v čl. I úvodnej vete za slová „ústavného zákona č. 99/2019 Z. z.“ vložiť slová „ústavného zákona č. 422/2020 Z. z.“, v bode 2 úvodnú vetu preformulovať takto: „Piata hlava sa dopĺňa tretím oddielom, ktorý	A	

		zníe:“, v bode 2 pred označením článku „Čl. 100a“ vypustiť úvodzovky dole ako nadbytočné, v čl. 100b ods. 3 slovo „ako“ nahradiť slovom „a“, v čl. 100c ods. 1 slová „aký sa zúčastnil“ nahradiť slovami „ktorí sa zúčastnili“, v čl. 100c ods. 3 slová „na základe“ nahradiť slovom „podľa“ a za slovo „volieb“ vložiť slová „do Národnej rady Slovenskej republiky“, v bode 3 úvodnej vety slovo „Čl.“ nahradiť slovom „čl.“, v čl. 129 ods. 3 slovo „rozpuštení“ nahradiť slovom „odvolaní“ v súlade s navrhovaným pojmom, ktorý sa používa v bode 2).		
MHSR Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	O	doložke vybraných vplyvov Odporúčame doplniť v časti 8. „Preskúmanie účelnosti“ termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu a kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané. Odôvodnenie: V zmysle Jednotnej metodiky je predkladateľ povinný v doložke vybraných vplyvov v časti č. 8" nastaviť čas, po ktorom dôjde k preskúmaniu, ako aj kritériá, na základe ktorých sa prieskum zrealizuje. Cieľom prieskumu je overiť, či riešenie problému, ktoré bolo prijaté, plní svoj účel a či bol uvedený problém odstránený.	A	
MINCRS Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky	O	Čl. I Odporúčame v čl. I bode 2 znenie úvodnej vety nahradiť nasledovným znením „Piata hlava sa dopĺňa tretím oddielom, ktorý zníe:“, bode 2 pred slovami „Čl. 100a“ vypustiť úvodzovky z dôvodu že začiatkové úvodzovky sú pred označením nového oddielu, bode 2 čl. 100c ods. 3 slová „na základe“	A	

		nahradiť slovom „podľa“ a v bode 3 čl. 129 ods. 3 slovo „rozpuštění“ nahradiť slovom „odvolaní“ v súlade s názvom nového tretieho oddielu dopĺňaného v piatej hlave.		
MOSR Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	O	úvodnej vete V úvodnej vete odporúčame za slová „ústavného zákona č. 99/2019 Z. z.“ vložiť slová „ústavného zákona č. 422/2020 Z. z.“. Odôvodnenie: Legislatívno – technická pripomienka.	A	
MOSR Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	O	Čl. I 1. V bode 2 úvodnú vetu odporúčame v súlade s prílohou č. 1 k Legislatívnym pravidlám vlády SR upraviť takto: „Piata hlava sa dopĺňa tretím oddielom, ktorý vrátane nadpisu znie:“. 2. V bode 3 odporúčame slová „o rozpustení“ nahradiť slovami „o odvolaní“ z dôvodu precizovania textu a pojmového zosúladenia s inštitútom „ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky“. Odôvodnenie: Legislatívno – technická pripomienka.	A	
MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K čl. I bodu 1 Odporúčame v čl. I bode 1 navrhovanom čl. 84 ods. 3 slová „zákona, ak je Národná rada Slovenskej republiky odvolaná podľa čl. 100a,“ nahradiť slovami „zákona Národnou radou Slovenskej republiky odvolanou podľa čl. 100a do uplynutia jej volebného obdobia“. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.	N	Predkladateľ trvá na pôvodnom (navrhovanom) znení.

MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K čl. I bodu 2 Odporúčame v čl. I bode 2 navrhovanom čl. 100b ods. 3 vypustiť slovo „ako“. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.	A	
MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K čl. I bodu 2 Odporúčame v čl. I bode 2 navrhovanom čl. 100c ods. 2 druhú vetu upraviť tak, aby bolo zrejmé, v akej lehote má voľby vyhlásiť prezident Slovenskej republiky a či sa aj na vyhlásenie volieb prezidentom Slovenskej republiky vzťahuje podmienka uvedená v prvej vete, aby sa voľby uskutočnili do 110 dní od ich vyhlásenia. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.	A	
MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K čl. I bodu 2 Odporúčame v čl. I bode 2 navrhovanom čl. 100c odsek 3 zosúladiť s v čl. I bode 1 navrhovaným čl. 84 ods. 3 alebo naopak, pokiaľ ide o vnútorný odkaz na odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka. Podľa navrhovaného čl. 84 ods. 3 je Národná rada Slovenskej republiky v ľudovom hlasovaní odvolaná podľa čl. 100a, zatiaľ čo podľa navrhovaného čl. 100c ods. 3 je odvolaná podľa čl. 100c ods. 1.	A	
MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K čl. I bodu 3 Odporúčame v čl. I bode 3 úvodnej vete slovo „Čl.“ nahradiť slovom „čl.“ a v navrhovanom čl. 129 ods. 3 odporúčame slovo „rozpustení“ nahradiť slovom „odvolaní“. Odôvodnenie: Legislatívno-technická pripomienka.	A	

MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	K čl. I bodu 4 Odporúčame v čl. I bode 4 navrhovanom čl. 141a ods. 5 prehodnotiť možnosť odvolať člena Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) pred uplynutím funkčného obdobia pre závažné zanedbanie povinností pri výkone ich funkcie, osobitne vo vzťahu k členom súdnej rady, ktorí sú volení sudcami. Odôvodnenie: V rámci doterajšej právnej úpravy súdnej rady bolo možné odvolať člena súdnej rady buď iba z dôvodov straty splňania podmienok na výkon funkcie resp. zdravotnej nespôsobilosti (do 31.10.2003) alebo bez ustanovenia zákonného dôvodu (tu je však potrebné poukázať na judikatúru ústavného súdu, ktorá v otázke uvedenia dôvodov pri konkrétnom odvolávaní resp. vôbec takejto možnosti, nebola jednotná a vyvíjala sa v čase). Pri ustanovení navrhovaného dôvodu týkajúceho sa zanedbania povinností môžu nastať problémy s jeho verifikáciou, a to vo vzťahu k preukázaniu samotného zanedbania povinností alebo so závažnosťou takéhoto konania. Navyiac v prípade členov súdnej rady volených sudcami je v súčasnosti ich odvolávanie viazané na prísne procesné postupy (možnosť iniciovať takéto odvolávanie), ako aj na podmienky pre úspešnosť odvolania, ktoré už sami o sebe nepriamo indikujú potenciálnu dôvodnosť na odvolanie člena súdnej rady. Ak je však zámerom predkladateľa posilniť nezávislosť členov súdnej rady pred ich	A	Predkladateľ vypustil fakultatívny dôvod na odvolanie člena súdnej rady spočívajúci v závažnom zanedbaní povinností pri výkone jeho funkcie.
---	--	-----------------	---

		odvolávaním, najmä politickými inštitúciami (NR SR, prezident, vláda), potom považujeme za vhodnejšie viazať dôvody na odvolanie iba na dôvody, ktoré sa viažu na stratu podmienok na členstvo v súdnej rade, prípadne na objektívnu nemožnosť vykonávať funkciu, obdobne ako tomu bolo v zákone č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.10.2003, resp. ako je tomu v zákonných úpravách, ktoré zabezpečujú nezávislosť orgánov inštitúcií aj prostredníctvom personálnej stability (napr. rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, predseda a podpredseda Úradu pre verejné obstarávanie).		
MPSVRSR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	O	K doložke vybraných vplyvov Sociálne vplyvy predloženého návrhu ústavného zákona odporúčame v bode 9 doložky vybraných vplyvov „Vybrané vplyvy materiálu“ identifikovať ako pozitívne sociálne vplyvy (namiesto žiadnych sociálnych vplyvov), pričom odporúčame v bode 10. doložky vybraných vplyvov „Poznámky“ kvalitatívne popísať tieto vplyvy, a to v súvislosti s návrhom ustanoviť ústavnoprávny prostriedok, prostredníctvom ktorého by sa občania mohli priamo podieľať na ukončení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky. Analýza sociálnych vplyvov nie je v prípade predkladaného návrhu jeho povinnou súčasťou. Odôvodnenie: Podľa bodu 2.3. písm. a) Jednotnej	N	Predkladateľ trvá na tom, že predložený materiál nemá žiadne sociálne vplyvy. Účinky predkladaného materiálu sú predovšetkým ústavnoprávne a politické.

		metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sa táto nevzťahuje na návrh zmeny a doplnenia zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky a podľa § 1 ods. 2 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na predkladaný návrh nevzťahuje ani § 7 ods. 1 písm. d) tohto zákona; čo znamená, že analýza vplyvov nie je náležitou predkladaného návrhu. Keďže je však súčasťou predkladaného návrhu doložka vybraných vplyvov, ktorej obsahom je aj identifikovanie sociálnych vplyvov, pričom podľa nášho názoru predkladaný materiál takéto vplyvy zakladá v súvislosti s vyššie uvedeným návrhom, odporúčame vykonať identifikáciu a stručný popis sociálnych vplyvov v bodoch 9 a 10 doložky vybraných vplyvov.		
MVSR Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	Z	Čl. I bod 2 K čl. I bod 2: V čl. 100c ods. 2 navrhujeme na konci druhej vety doplniť slová „do siedmich dní od márneho uplynutia lehoty na vyhlásenie volieb do Národnej rady Slovenskej republiky podľa prvej vety tak, aby sa uskutočnili do 110 dní od ich vyhlásenia“. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme z dôvodu potreby právnej istoty ohľadom času, do ktorého musí prezident Slovenskej republiky vyhlásiť voľby do Národnej rady Slovenskej republiky v prípade,	A	

		ak ich predseda Národnej rady Slovenskej republiky nevyhlásil postupom uvedeným v navrhovanom ustanovení, a to aj s prihliadnutím na prípravu a lehoty organizačno-technického zabezpečenia volieb.		
MVSR Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	O	Čl. I bod 2 K čl. I bod 2: V čl. 100b ods. 3 navrhujeme zvážiť doplnenie úpravy, podľa ktorej by okrem nemožnosti vyhlásiť ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky v posledných šiestich mesiacoch volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky, nebolo možné v tomto období ľudové hlasovanie ani vykonať. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme z dôvodu, aby sa v praxi eliminovala situácia, kedy by ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky bolo vyhlásené tesne pred začatím posledných šiestich mesiacoch volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky s tým, že vzhľadom na to, že predmetné ľudové hlasovanie by sa podľa návrhu ústavného zákona malo vykonať do 110 dní od jeho vyhlásenia, v skutočnosti by sa konalo približne dva mesiace pred riadnym ukončením volebného obdobia NR SR, čo sa javí ako rozporné s úmyslom navrhovanej legislatívnej zmeny a zároveň by bolo vykonanie volieb v takomto čase aj nevhodné a neefektívne. V danom čase by totiž predseda NR SR už vyhlasoval „riadne“ voľby do Národnej rady Slovenskej republiky (vyhlasujú sa najneskôr 110 dní pred ich	A	

		konaním) a reálne by tak hrozila situácia, že v čase vyhlasovania riadnych volieb do Národnej rady Slovenskej republiky by zároveň už skôr bolo vyhlásené ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré by sa muselo vykonať tesne pred riadnym termínom volieb do Národnej rady Slovenskej republiky.		
MVSR Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	O	Čl. I bod 3 K čl. I bod 3: v čl. 129 ods. 3 navrhujeme slovo „rozpuštění“ nahradiť slovom „odvolaní“. Odôvodnenie: Ide o zjednotenie právnej terminológie v kontexte zavedenia nového inštitútu ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky.	A	
NSSR Najvyšší súd Slovenskej republiky	Z	Celému materiálu Všeobecné pripomienky, ktoré považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za zásadné. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje predložený návrh novely Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) za významný z pohľadu ďalšieho formovania ústavných garancií nezávislosti súdnej moci. Vzhľadom na predmet a dosah navrhovanej právnej úpravy ide zároveň o vhodnú príležitosť reagovať na dlhodobu formulované výhrady a odporúčania európskych inštitúcií týkajúce sa postavenia orgánov súdnej moci a ochrany nezávislosti sudcov. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považuje za potrebné využiť predkladanú novelu na	ČA	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Pripomienka uvedená v časti I. bola akceptovaná. (viď. čl. I bod. 5) Pripomienka uvedená v časti II. nie je akceptovaná. Pripomienka v časti III. nie je akceptovaná. Uvedené je nad rámec predloženého materiálu.

		precizovanie tých ustanovení ústavy, ktoré sa dotýkajú postavenia Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“), podmienok odvolania jej členov, ako aj rozsahu ochrany sudcov pri výkone ich rozhodovacej činnosti. Cieľom predložených pripomienok je prispieť k tomu, aby výsledná úprava zodpovedala nielen vnútroštátnym potrebám fungovania súdnictva, ale aj medzinárodným záväzkom a európskym štandardom v oblasti právneho štátu. I. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že aj napriek tomu, že Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) charakterizoval súdnu radu pred 1. januárom 2021 ako „osobitný nezávislý ústavný orgán súdnej moci garantujúci predovšetkým nezávislé postavenie súdnej moci a sudcovskú legitimitu, zodpovedajúci za chod súdnictva, správu súdnej moci a súdnictva, ako aj transparentnosť súdnictva“ (pozri napr. PL. ÚS 2/2012, bod 9.4), predchádzajúca vládna väčšina jej odmietla pri zavedení ústavnej definície účinnej od 1. januára 2021 výslovne priznať atribút nezávislosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje tento stav za odporujúci európskym štandardom, ktoré upravujú postavenie súdnych rád a ktoré sú zhrnuté napr. v Stanovisku Poradnej rady európskych sudcov (ďalej len „CCJE“) č. 24 (2021) (CCJE Opinions and Magna Carta - Consultative Council		
--	--	---	--	--

		of European Judges), a bol predmetom kritiky aj zo strany Európskej asociácie sudcov (ďalej len „EAJ“) v jej rezolúcii z 2. septembra 2021 (pozri prílohu listu adresovaného predsedovi vlády Medzinárodné dokumenty – zdruzenie.sk). Pre uvedené v súlade s odporúčaniami obsiahnutými v medzinárodných dokumentoch, na ktoré sa odkazuje vyššie Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhuje zmeniť čl. 141a ods. 1 ústavy tak, že „Súdna rada Slovenskej republiky je nezávislým ústavným orgánom zaručujúcim nezávislé postavenie súdnej moci a sudcovskú legitimitu.“ II. Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež poukazuje na skutočnosť, že Európska komisia (ďalej len „EK“) opakovane vytýka otázku procesných garancií súvisiacich s vágne formulovaným trestným činom ohýbania práva, čo je podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky priamym dôsledkom obmedzenia funkčnej imunity sudcov spôsobom, ktorý umožňuje trestne stíhať sudcu a prísediaceho aj za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní. Rovnako tak nielen CCJE vo svojom stanovisku z 9. decembra 2020, ale aj EAJ v rezolúcii z 2. septembra 2021 vyjadrili zásadné obavy z tejto (od 1. januára 2021 účinnej) ústavnej zmeny. Pre uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhuje obnovenie znenia čl. 148 ods. 4 ústavy		
--	--	--	--	--

		účinného pred 1. januárom 2021, alternatívne navrhuje upraviť funkčnú imunitu sudcov (všeobecných a správnych súdov) tak ako je to upravené v čl. 136 ods. 1 ústavy v prípade sudcov ústavného súdu. Uvedené by tak zodpovedalo aktuálnej úprave imunity poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a tiež sudcov ústavného súdu. III. Nad rámec predložených úprav Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhuje tiež zvýšiť vek, po dovŕšení ktorého zaniká funkcia sudcu na 70 rokov. S ohľadom na postupné zvyšovanie dôchodkového veku považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za opodstatnené zvážiť zvýšenie vekovej hranice zániku funkcie sudcu na 70 rokov tak, aby sa zachovala proporcionalita, ktorá bola historicky v právnej úprave prítomná. Ústavná úprava do roku 2001 totiž umožňovala Národnej rade Slovenskej republiky odvolať sudcu a od roku 2001 do roku 2021 súdnej rade umožňovala predložiť prezidentovi Slovenskej republiky návrh na jeho odvolanie, ak dosiahol vek 65 rokov, čím reflektovala dôchodkový vek, ktorý bol u mužov narodených v roku 1943 a skôr 60 rokov, t. j. funkcia sudcu/sudkyne mohla trvať ešte 5 rokov po dovŕšení dôchodkového veku určeného u mužov. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že pôvodný pomer medzi dôchodkovým vekom a možným zánikom funkcie sudcu/sudkyne, ktorý		
--	--	--	--	--

		zohľadňoval špecifiká výkonu funkcie sudcu, by mal zostať zachovaný aj naďalej. Pre uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhuje, aby čl. 146 ods. 2 ústavy znel „Sudcovi zaniká funkcia posledný deň kalendárneho roka, v ktorom sudca dosiahol vek 70 rokov.“ Tým by sa zároveň zosúladiť zánik funkcie sudcu z dôvodu dosiahnutia veku s právnou úpravou zániku výkonu notárskeho úradu. Navrhovaná úprava by zároveň znižovala riziko, že sa bude kariéra sudcu/ sudkyne končiť v čase, keď jeho odborná spôsobilosť a skúsenosti stále plne zodpovedajú nárokom funkcie.		
NSSR Najvyšší súd Slovenskej republiky	Z	Čl. 141a ods. 5 Všeobecne k ustanoveniu čl. 141a odsek 5 Najvyšší súd Slovenskej republiky pokiaľ ide o záruky nezávislosti Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) vidí priestor na realizáciu odporúčania Európskej komisie (ďalej len „EK“), ale i ďalších európskych inštitúcií, nie len v rovine vymedzenia ústavnej definície súdnej rady, ale aj pri stanovení dôvodov odvolania jej členov. Poradná rada európskych sudcov (ďalej len „CCJE“) vo svojom stanovisku č. 24 z roku 2021 (CCJE Opinions and Magna Carta - Consultative Council of European Judges) zdôrazňuje, že istota funkčného obdobia členov súdnej rady je kľúčovým predpokladom nezávislosti súdnej rady ako celku. Podľa CCJE má byť možnosť odvolať člena súdnej rady viazaná na preukázané hrubé porušenie	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Predkladateľ vypustil fakultatívny dôvod na odvolanie člena súdnej rady spočívajúci v závažnom zanedbaní povinností pri výkone jeho funkcie. V tomto smere bola akceptovaná zásadná pripomienka Súdnej rady Slovenskej republiky.

		povinností, nie iba na ich zanedbanie. Rovnako Európska asociácia sudcov (ďalej len „EAJ“) v rezolúcii z 2. septembra 2021 kritizovala súčasnú úpravu, ktorá umožňuje odvolať predsedu, podpredsedu a člena súdnej rady kedykoľvek a bez uvedenia dôvodu. V rozpore s už uvedenými odporúčaniami je podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aktuálny právny stav na Slovensku v tom, že predsedu, podpredsedu a člena súdnej rady možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať, a to bez uvedenia dôvodu pre takýto postup. Túto ústavnú zmenu pritom podrobila konkrétnej kritike aj CCJE vo svojom stanovisku z 9. decembra 2020, týkajúcom sa reformy súdnictva na Slovensku (Status and situation of judges - Consultative Council of European Judges). Istota funkčného obdobia členov súdnej rady je totiž všeobecne považovaná za kľúčový predpoklad nezávislosti súdnej rady ako celku. Možnosť odvolať člena súdnej rady by tak mala byť viazaná na preukázané hrubé porušenie jeho povinností [pozri Stanovisko CCJE č. 24 (2021), bod 18 záverov]. Pre uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhuje v čl. 141a ods. 5 ústavy následnú formuláciu „ak hrubo poruší svoje povinnosti.“ Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej navrhuje v		
--	--	---	--	--

		otázke odvolania predsedu, podpredsedu a člena súdnej rady zo zdravotných dôvodov jej zosúladienie s úpravu v čl. 147 ods. 2 ústavy nasledovne: „.....ak im zdravotný stav zdravotný stav dlhodobo, najmenej počas jedného roka, nedovoľuje riadne vykonávať povinnosti vyplývajúce z ich funkcie.“		
PKS Potravínárska komora Slovenska	O	Čl. I bod 1., 2., a 3. Zásadne nesúhlasíme so zavedením nového inštitútu, ktorý by umožňoval odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním. Žiadame tento návrh stiahnuť z legislatívneho procesu a nepokračovať v ňom. Z hľadiska ústavného práva, ako aj z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z princípu právneho štátu, ktorý je imanentnou súčasťou ústavného poriadku SR, ako aj z pohľadu subjektov pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorých rozhodovanie je nevyhnutne založené na stabilite právneho rámca, predvídateľnosti verejných politík a dôvere v inštitucionálne prostredie štátu, predkladáme k návrhu novely Ústavy SR zásadné výhrady. 1. Narušenie princípu stability zákonodarnej moci ako súčasti materiálneho jadra Ústavy Slovenskej republiky. Navrhované zavedenie mechanizmu odvolania NRSR prostredníctvom ľudového hlasovania predstavuje zásah do princípu stability zákonodarnej moci, ktorý je nevyhnutným predpokladom	N	Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna

	riadneho fungovania parlamentnej formy vlády. Ústava SR je stavaná na koncepcii reprezentatívnej demokracie, v rámci ktorej je mandát poslancov viazaný na výsledok slobodných volieb a je časovo determinovaný fixným volebným obdobím. Tento prvok nie je iba technickým aspektom ústavnej úpravy, ale plní stabilizačnú funkciu, ktorá umožňuje kontinuitu výkonu zákonodarnej moci a predvídateľnosť legislatívneho procesu. Zavedením možnosti odvolania parlamentu mimo rámca ústavne predvídaných mechanizmov jeho rozpustenia dochádza k relativizácii tohto princípu. Mandát parlamentu sa tým stáva podmieneným priebežnou politickou akceptáciou, čím sa oslabuje jeho ústavná autonómia a stabilita. Z pohľadu materiálneho jadra ústavy možno dôvodne argumentovať, že stabilita ústavných orgánov, osobitne zákonodarného orgánu, predstavuje súčasť princípov právneho štátu. Zásah do tejto stability preto musí podliehať prísnemu testu proporcionality, pričom v danom prípade možno mať pochybnosti o jeho splnení. Z ekonomického a podnikateľského hľadiska je stabilita zákonodarnej moci kľúčovým predpokladom predvídateľného legislatívneho prostredia. 2. Narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva Právna istota a predvídateľnosť práva patria medzi fundamentálne princípy právneho štátu, ktoré sú opakovane akcentované aj v judikatúre Ústavný súd	úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy). Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov Slovenskej republiky, ktorá bola prejavovaná účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu.
--	--	--

		Slovenskej republiky. Navrhovaná úprava vytvára stav, v ktorom môže byť legislatívny proces vystavený opakovaným diskontinuitám v dôsledku potenciálneho predčasného ukončenia volebného obdobia parlamentu. Takáto diskontinuita má priamy dopad na stabilitu právneho poriadku, keďže: dochádza k prerušeniu legislatívnych procesov, zvyšuje sa pravdepodobnosť zásadných zmien právnej úpravy v krátkych časových intervaloch, oslabuje sa kontinuita právnych politík štátu. Právna istota pritom neznamena iba formálnu existenciu právnych noriem, ale aj ich relatívnu stabilitu a predvídateľnosť v čase. Ak je ústavným spôsobom vytvorený mechanizmus, ktorý túto stabilitu systematicky oslabuje, ide o zásah do samotnej podstaty princípu právneho štátu. Z pohľadu podnikateľských subjektov ide o zásah do základnej podmienky výkonu podnikateľskej činnosti, ktorou je možnosť plánovať svoje aktivity v stabilnom a predvídateľnom právnom prostredí. 3. Výhrada k potenciálnemu napätiu s princípom delby moci Zavedenie možnosti odvolania parlamentu ľudovým hlasovaním zasahuje aj do princípu delby moci. Zákonodarná moc, ktorá má byť samostatnou a relatívne stabilnou zložkou verejnej moci, sa tým dostáva do pozície orgánu, ktorého existencia je priamo závislá od ad hoc mobilizácie voličov. Takýto model môže podľa nášho názoru viesť k oslabeniu inštitucionálnej rovnováhy, zvýšenej		
--	--	---	--	--

		závislosti zákonodarnej moci od krátkodobých spoločenských nálad či narušení schopnosti parlamentu plniť svoju funkciu ako stabilného normotvorného orgánu. Princíp del'by moci pritom nepredstavuje iba formálne rozdelenie kompetencií, ale aj systém vzájomných brzd a protiváh, ktorý má zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť výkonu verejnej moci. 4. Výhrada k odklonu od ústavných štandardov v rámci EU Navrhovaná úprava nemá oporu v bežných ústavných modeloch členských štátov EÚ, kde je stabilita zákonodarnej moci zabezpečená prostredníctvom či už fixného volebného obdobia alebo presne definovaných mechanizmov rozpustenia parlamentu viazaných na ústavné orgány (napr. prezidenta alebo samotný parlament). Absencia obdobného mechanizmu v stabilných parlamentných demokraciách nie je podľa nášho názoru náhodná, ale odráža potrebu zachovať rovnováhu medzi demokratickou legitimitou a inštitucionálnou stabilitou. Odklon od týchto štandardov môže vyvolávať pochybnosti o miere zachovania princípov právneho štátu v ich materiálnom ponímaní, ktoré je relevantné aj v kontexte práva Súdneho dvora EU.		
RÚZSR Republiková únia zamestnávateľov	Z	novelizačným bodom 1, 2 a 3 Zásadne nesúhlasíme so zavedením nového inštitútu, ktorý by umožňoval odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním.	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 7. júla 2026. Rozpor nebol odstránený.

	Žiadame tento návrh stiahnuť z legislatívneho procesu a nepokračovať v ňom. Odôvodnenie: Z hľadiska ústavného práva, ako aj z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z princípu právneho štátu, ktorý je imanentnou súčasťou ústavného poriadku SR, ako aj z pohľadu subjektov pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorých rozhodovanie je nevyhnutne založené na stabilite právneho rámca, predvídateľnosti verejných politík a dôvere v inštitucionálne prostredie štátu, predkladáme k návrhu novely Ústavy SR zásadné výhrady. 1. Narušenie princípu stability zákonodarnej moci ako súčasti materiálneho jadra ústavy Navrhované zavedenie mechanizmu odvolania NRSR prostredníctvom ľudového hlasovania predstavuje zásah do princípu stability zákonodarnej moci, ktorý je nevyhnutným predpokladom riadneho fungovania parlamentnej formy vlády. Ústava SR je stavaná na koncepcii reprezentatívnej demokracie, v rámci ktorej je mandát poslancov viazaný na výsledok slobodných volieb a je časovo determinovaný fixným volebným obdobím. Tento prvok nie je iba technickým aspektom ústavnej úpravy, ale plní stabilizačnú funkciu, ktorá umožňuje kontinuitu výkonu zákonodarnej moci a predvídateľnosť legislatívneho procesu. Zavedením možnosti odvolania parlamentu mimo rámca	Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy).
--	---	--

	ústavne predvídaných mechanizmov jeho rozpustenia dochádza k relativizácii tohto princípu. Mandát parlamentu sa tým stáva podmieneným priebežnou politickou akceptáciou, čím sa oslabuje jeho ústavná autonómia a stabilita. Z pohľadu materiálneho jadra ústavy možno dôvodne argumentovať, že stabilita ústavných orgánov, osobitne zákonodarného orgánu, predstavuje súčasť princípov právneho štátu. Zásah do tejto stability preto musí podliehať prísnemu testu proporcionality, pričom v danom prípade možno mať pochybnosti o jeho splnení. Z ekonomického a podnikateľského hľadiska je stabilita zákonodarnej moci kľúčovým predpokladom predvídateľného legislatívneho prostredia. 2. Narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva Právna istota a predvídateľnosť práva patria medzi fundamentálne princípy právneho štátu, ktoré sú opakovane akcentované aj v judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky. Navrhovaná úprava vytvára stav, v ktorom môže byť legislatívny proces vystavený opakovaným diskontinuitám v dôsledku potenciálneho predčasného ukončenia volebného obdobia parlamentu. Takáto diskontinuita má priamy dopad na stabilitu právneho poriadku, keďže: dochádza k prerušeniu legislatívnych procesov, zvyšuje sa pravdepodobnosť zásadných zmien právnej úpravy v krátkych časových intervaloch, oslabuje sa kontinuita právnych politík	Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov Slovenskej republiky, ktorá bola prejavovaná účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu.
--	--	--

		štátu. Právna istota pritom neznamena iba formálnu existenciu právnych noriem, ale aj ich relatívnu stabilitu a predvídateľnosť v čase. Ak je ústavným spôsobom vytvorený mechanizmus, ktorý túto stabilitu systematicky oslabuje, ide o zásah do samotnej podstaty princípu právneho štátu. Z pohľadu podnikateľských subjektov ide o zásah do základnej podmienky výkonu podnikateľskej činnosti, ktorou je možnosť plánovať svoje aktivity v stabilnom a predvídateľnom právnom prostredí. 3. Výhrada k potenciálnemu napätiu s princípom del'by moci Zavedenie možnosti odvolania parlamentu ľudovým hlasovaním zasahuje aj do princípu del'by moci. Zákonodarná moc, ktorá má byť samostatnou a relatívne stabilnou zložkou verejnej moci, sa tým dostáva do pozície orgánu, ktorého existencia je priamo závislá od ad hoc mobilizácie voličov. Takýto model môže podľa nášho názoru viesť k oslabeniu inštitucionálnej rovnováhy, zvýšenej závislosti zákonodarnej moci od krátkodobých spoločenských nálad či narušeniu schopnosti parlamentu plniť svoju funkciu ako stabilného normotvorného orgánu. Princíp del'by moci pritom nepredstavuje iba formálne rozdelenie kompetencií, ale aj systém vzájomných brzd a protiváh, ktorý má zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť výkonu verejnej moci. 4. Výhrada k odklonu od ústavných štandardov v		
--	--	--	--	--

		rámcu EU Navrhovaná úprava nemá oporu v bežných ústavných modeloch členských štátov EÚ, kde je stabilita zákonodarnej moci zabezpečená prostredníctvom či už fixného volebného obdobia alebo presne definovaných mechanizmov rozpustenia parlamentu viazaných na ústavné orgány (napr. prezidenta alebo samotný parlament). Absencia obdobného mechanizmu v stabilných parlamentných demokraciách nie je podľa nášho názoru náhodná, ale odráža potrebu zachovať rovnováhu medzi demokratickou legitimitou a inštitucionálnou stabilitou. Odklon od týchto štandardov môže vyvolávať pochybnosti o miere zachovania princípov právneho štátu v ich materiálnom ponímaní, ktoré je relevantné aj v kontexte práva Súdneho dvora EU.		
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 100a Navrhujeme vypustiť čl. I body 1 až 3 návrhu ústavného zákona, ktorými sa zavádza nový ústavný inštitút ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky. Navrhovaná právna úprava predstavuje zásadný zásah do parlamentného modelu zastupiteľskej demokracie, na ktorom je založený ústavný systém Slovenskej republiky. Zavedenie možnosti odvolať Národnú radu Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním môže viesť k oslabeniu stability volebného obdobia, k zníženiu významu riadnych parlamentných volieb a k vytvoreniu prostredia permanentnej volebnej kampane.	ČA	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení

		Ak predkladateľ na zavedení ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky trvá, navrhujeme túto časť návrhu zásadne prepracovať. Za nevyhnutné považujeme najmä doplnenie záruk proti zneužívaniu navrhovanej úpravy, obmedzenie možnosti opakovania neúspešného ľudového hlasovania v tom istom volebnom období a jednoznačné upravenie právnych následkov úspešného aj neúspešného ľudového hlasovania. Táto pripomienka je zásadná.	volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy). Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov
--	--	---	---

				Slovenskej republiky, ktorá bola prejavená účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu. Pripomienka v časti, ktorá sa týka doplnenia záruk proti zneužívaniu ľudového hlasovania o odvolaní národnej rady a obmedzeniu opakovaného neúspešného hlasovania bola akceptovaná (viď čl. 100b ods. 4.). Pokiaľ ide o obmedzenie možnosti opakovať v tom istom volebnom období takéto hlasovanie, ustanovuje sa pravidlo, podľa ktorého možno ľudové hlasovanie o odvolaní národnej rady vyhlásiť a vykonať v tom istom volebnom období len jedenkrát.
Slovenská advokátska komora	O	čl. 100b Navrhujeme doplniť do navrhovanej právnej úpravy účinný vyvažovací mechanizmus proti zneužívaniu	ČA	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený.

Slovenská advokátska komora	ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky. Podľa navrhovanej právnej úpravy má byť ľudové hlasovanie vyhlásené na základe petície aspoň 350 000 občanov, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky. Samotná petičná podmienka však nepredstavuje dostatočnú záruku proti zneužívaniu tohto inštitútu. V reálnych politických podmienkach možno predpokladať, že iniciovanie takéhoto hlasovania bude spravidla organizované politickými subjektmi, nie výlučne spontánnou občianskou iniciatívou. Ak má byť prostredníctvom tohto nástroja možné predčasne spochybniť mandát Národnej rady Slovenskej republiky a nepriamo aj vlády, musí byť s jeho iniciovaním spojený aj primeraný prvok zodpovednosti. Navrhujeme preto zvážiť doplnenie podmienky, podľa ktorej by sa k petícii občanov musel pripojiť aj určitý počet poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Zároveň navrhujeme výslovne doplniť pravidlo, podľa ktorého ak ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky nebude úspešné, nemožno ho v tom istom volebnom období opätovne vyhlásiť. Takéto riešenie by zabránilo opakovanému využívaniu ľudového hlasovania ako nástroja permanentného politického tlaku a destabilizácie ústavného systému. Táto pripomienka je zásadná.	Pripomienka nebola zo strany predkladateľa akceptovaná v časti týkajúcej sa pripojeniu určitého počtu poslancov národnej rady k petícii občanov, ako primeraného prvku zodpovednosti spojeného s iniciovaním ľudového hlasovania o odvolaní národnej rady. Predkladateľ trvá na tom, aby boli iniciátormi výlučne občania ako zdroj štátnej moci v štáte, ktorí ju vo „vol'bách“ prepožičiavajú svojim reprezentantom. Navyše, predkladateľ nesúhlasí s takýmto viazaním prvku nepriamej (zastupiteľskej) demokracie na prvok priamej demokracie. Pokiaľ ide o obmedzenie možnosti opakovať v tom istom volebnom období ľudové hlasovanie o odvolaní národnej rady, ustanovuje sa pravidlo, podľa ktorého možno ľudové hlasovanie o odvolaní národnej rady vyhlásiť a vykonať v tom istom volebnom období len jedenkrát. (viď. čl. 100b ods. 4)
------------------------------------	--	---

Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 100c ods. 3 Navrhujeme zásadne prepracovať právne následky úspešného ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky. Podľa navrhovaného čl. 100c ods. 3 má volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky odvolanej v ľudovom hlasovaní uplynúť až dňom konania nových volieb. To znamená, že aj po úspešnom ľudovom hlasovaní by odvolaná Národná rada Slovenskej republiky naďalej pôsobila až do konania nových volieb. Návrh síce v čl. I bode 1 predpokladá sprísnenie kvóra na prijímanie zákonov odvolanou Národnou radou Slovenskej republiky na nadpolovičnú väčšinu všetkých poslancov, takéto obmedzenie však nepovažujeme za dostatočné. Ak parlamentná väčšina disponuje najmenej 76 hlasmi, môže aj po úspešnom ľudovom hlasovaní pokračovať v prijímaní zákonov. Takýto stav je vnútorne rozporný s účelom ľudového hlasovania, ktorým má byť odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky. Ak občania ústavou predpísanou väčšinou rozhodnú o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky, demokratická legitimita odvolanej Národnej rady je zásadne oslabená. Nemožno preto považovať za primerané, aby odvolaná Národná rada vykonávala svoje právomoci v takmer bežnom rozsahu. Navrhujeme, aby po vyhlásení výsledkov úspešného ľudového hlasovania mohla odvolaná Národná rada		Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený.

		Slovenskej republiky vykonávať iba nevyhnutné úkony, ktoré neznesú odklad a sú potrebné na zabezpečenie riadneho chodu štátu. Zároveň navrhujeme, aby na prijatie zákona v tomto období bol potrebný súhlas najmenej trojpäťinovej väčšiny všetkých poslancov. Alternatívne možno zvážiť riešenie, podľa ktorého by volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky skončilo už dňom vyhlásenia výsledkov úspešného ľudového hlasovania alebo nasledujúcim dňom po ich vyhlásení, a to za súčasného doplnenia osobitného prechodného režimu na zabezpečenie nevyhnutných ústavných funkcií štátu do ustanovenia novej Národnej rady Slovenskej republiky. Táto pripomienka je zásadná.		
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 141a ods. 5 Navrhujeme prepracovať navrhovanú úpravu tak, aby dôsledne rozlišovala medzi odvolaním predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky z funkcie a zánikom funkcie zo zákona. Navrhovaná právna úprava zaraďuje medzi dôvody odvolania aj také skutočnosti, ktoré majú objektívny charakter a pri ktorých nie je vhodné, aby zánik funkcie závisel od následného rozhodnutia orgánu, ktorý člena Súdnej rady Slovenskej republiky zvolil alebo vymenoval. Ide najmä o stratu bezúhonnosti, vymenovanie člena Súdnej rady Slovenskej republiky do funkcie sudcu a dlhodobú objektívnu nemožnosť výkonu funkcie zo zdravotných	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Neakceptovanie predmetnej pripomienky vid' bližšie v nasledujúcich jednotlivých zásadných pripomienkach, týkajúcich sa rozlišovania medzi dôvodmi na odvolanie člena súdnej rady a zániku funkcie člena súdnej rady.

		dôvodov. Odvolanie z funkcie je vhodné najmä v situáciách, v ktorých sa vyžaduje hodnotiaci úsudok príslušného orgánu. Naopak, pri objektívne zistiteľných skutočnostiach nezlučiteľných s ďalším výkonom funkcie je vhodnejším a právne čistejším riešením zánik funkcie zo zákona. Navrhujeme preto rozdeliť právnu úpravu na dve samostatné kategórie. Prvou kategóriou majú byť dôvody odvolania, pri ktorých je potrebný hodnotiaci úsudok príslušného orgánu. Druhou kategóriou majú byť dôvody zániku funkcie zo zákona, pri ktorých ide o objektívne zistiteľné skutočnosti nezlučiteľné s ďalším výkonom funkcie. Takéto riešenie posilní právnu istotu, predvídateľnosť právnej úpravy a zníži riziko prietáhov alebo účelového nekonania príslušného orgánu. Táto pripomienka je zásadná.		
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 141a ods. 5 Navrhujeme spresniť dôvod odvolania predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky spočívajúci v závažnom zanedbaní povinností pri výkone funkcie a doplniť k nemu primerané procesné garancie. Navrhované znenie je príliš všeobecné a ponecháva široký priestor na subjektívne posúdenie orgánu, ktorý príslušného člena Súdnej rady Slovenskej republiky zvolil alebo vymenoval. V praxi by tento dôvod mohol slúžiť ako náhrada doterajšej možnosti odvolať člena Súdnej rady Slovenskej republiky	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Vzhľadom na akceptovanie pripomienky Súdnej rady Slovenskej republiky týkajúcej sa vypusteniu fakultatívneho dôvodu odvolania predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky pre závažné zanedbanie povinností

		kedykoľvek, iba s formálnym uvedením dôvodov. Takáto úprava by neposkytovala dostatočnú ochranu pred svojvoľným alebo politicky motivovaným odvolaním. Navrhujeme preto, aby bol tento dôvod formulovaný presnejšie, napríklad tak, že predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno odvolať len v prípade opakovaného alebo obzvlášť závažného porušenia povinnosti ustanovenej ústavou alebo zákonom, ktoré podstatným spôsobom ohrozuje riadne fungovanie Súdnej rady Slovenskej republiky. Zároveň navrhujeme doplniť procesné garancie rozhodovania o odvolaní. Rozhodnutie o odvolaní musí byť písomne odôvodnené, dotknutá osoba musí mať možnosť vyjadriť sa k dôvodom odvolania a rozhodnutie musí podliehať účinnému súdnemu alebo ústavnému prieskumu. Táto pripomienka je zásadná.		pri výkone ich funkcie, je navrhované spresnenie dôvodu odvolania predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky spočívajúce v závažnom zanedbaní povinnosti pri výkone funkcie, ako aj doplnenie primeraných procesných garancií bezpredmetné.
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 141a ods. 5 Navrhujeme vypustiť zdravotný stav ako fakultatívny dôvod odvolania predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky a upraviť ho ako dôvod zániku funkcie zo zákona. Ak zdravotný stav objektívne a dlhodobo bráni výkonu funkcie, nie je vhodné, aby zánik funkcie závisel od uváženia orgánu, ktorý predsedu, podpredsedu alebo člena Súdnej rady Slovenskej republiky zvolil alebo vymenoval. V takom prípade má ísť o objektívnu právnu skutočnosť, s ktorou	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Predkladateľ nepovažuje za potrebné upraviť zdravotný stav ako dôvod zániku funkcie zo zákona. Navrhovaná ústavná úprava vychádza z koncepcie, podľa ktorej aj v prípade objektívnych skutočností, ktoré môžu predstavovať prekážku

		zákon spája zánik funkcie. Navrhovaná formulácia navyše môže spôsobovať interpretačné a aplikačné problémy. Nie je zrejmé, čo presne znamená, že zdravotný stav nedovoľuje dotknutej osobe „riadne vykonávať“ povinnosti vyplývajúce z funkcie. Posudzovanie tejto otázky môže byť sporné a zároveň citlivé z hľadiska ochrany súkromia dotknutej osoby. Navrhujeme preto, aby bola táto situácia upravená ako zánik funkcie zo zákona, viazaný na objektívne zistiteľné kritériá. Takýmto kritériom môže byť napríklad dlhodobá neúčast' na zasadnutiach Súdnej rady Slovenskej republiky alebo na inom výkone jej činnosti zo zdravotných dôvodov počas najmenej šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, pričom splnenie podmienok by malo byť overované postupom ustanoveným zákonom. Táto pripomienka je zásadná.		d ďalšieho výkonu funkcie, môže byť zachovaný priestor na posúdenie konkrétnych okolností prípadu príslušným orgánom. Ústava obdobne upravuje možnosť odvolania z funkcie pre zdravotný stav aj v čl. 147 ods. 2 a čl. 151a ods. 5 ústavy. Navrhovaná ústavnoprávna úprava preto sleduje rovnaký prístup aj vo vzťahu k členovi súdnej rady. Z uvedených dôvodov predkladateľ nepovažuje za potrebné meniť navrhovanú ústavnú koncepciu a pripomienku neakceptuje.
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 141a ods. 5 Navrhujeme, aby strata bezúhonnosti a vymenovanie do funkcie sudcu neboli upravené ako dôvody obligatórneho odvolania, ale ako dôvody zániku funkcie zo zákona. Strata bezúhonnosti a vymenovanie člena Súdnej rady Slovenskej republiky do funkcie sudcu predstavujú objektívne skutočnosti nezlučiteľné s ďalším výkonom funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky v kategórii členov podľa čl. 141a ods. 2 písm. c) až e) Ústavy Slovenskej republiky. Nie je preto vhodné, aby funkcia trvala až do prijatia následného rozhodnutia o odvolaní	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený. Predkladateľ nepovažuje za potrebné upraviť stratu bezúhonnosti a vymenovanie do funkcie sudcu ako dôvody zániku funkcie zo zákona. Takéto riešenie nie je v ústave neobvyklé (čl. 138 ods. 2 a čl. 147 ods. 1 písm. a) a b) ústavy). Ústava teda ani pri takýchto

		príslušným orgánom. Ponechanie týchto dôvodov v režime obligatórneho odvolania môže viesť k priet'ahom a právnej neistote. Môže nastať situácia, že príslušný orgán nebude konať bezodkladne alebo bude konať účelovo oneskorene, pričom dotknutá osoba by počas tohto obdobia naďalej formálne vykonávala funkciu, hoci už nespĺňa predpoklady na jej výkon. Navrhujeme preto upraviť tieto dôvody ako zánik funkcie zo zákona. Pri vymenovaní do funkcie sudcu by funkcia člena Súdnej rady Slovenskej republiky mala zaniknúť dňom vymenovania do funkcie sudcu. Pri strate bezúhonnosti je potrebné výslovne určiť okamih zániku funkcie, napríklad jeho naviazaním na právoplatné rozhodnutie alebo inú presne určiteľnú právnu skutočnosť. Táto pripomienka je zásadná.		objektívne overiteľných skutočností neuplatňuje výlučne mechanizmus automatického zániku funkcie zo zákona. Navrhovaná ústavná úprava nadväzuje na existenciu konceptu ústavy, v ktorej sa pri objektívne zistiteľných skutočnostiach využíva mechanizmus odvolania z funkcie. Z uvedených dôvodov predkladateľ pripomienku neakceptuje.
Slovenská advokátska komora Slovenská advokátska komora	O	čl. 141a ods. 5 Navrhujeme doplniť pravidlo, podľa ktorého sa v prípade predčasného zániku funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky nový člen zvolí alebo vymenuje len na zvyšok funkčného obdobia pôvodného člena. Navrhovaná právna úprava nerieši riziko účelového obsadzovania uvoľnených miest v Súdnej rade Slovenskej republiky na celé nové päťročné funkčné obdobie. V praxi môže nastať situácia, že člen Súdnej rady Slovenskej republiky sa krátko pred skončením funkčného obdobia orgánu, ktorý ho ustanovil, vzdá funkcie alebo jeho funkcia inak predčasne zanikne, pričom príslušný orgán obsadí	N	Rozporové konanie sa uskutočnilo dňa 9. júla 2026. Rozpor bol odstránený.

		uvoľnené miesto novým členom na celé nové funkčné obdobie. Takýto postup by mohol viesť k účelovému predlžovaniu vplyvu príslušného politického orgánu na zloženie Súdnej rady Slovenskej republiky aj po strate jeho aktuálnej demokratickej legitimacy. Navrhujeme preto doplniť do ústavnej úpravy pravidlo, podľa ktorého ak funkcia člena Súdnej rady Slovenskej republiky zanikne pred uplynutím funkčného obdobia, nový člen Súdnej rady Slovenskej republiky sa zvolí alebo vymenuje len na zvyšok funkčného obdobia člena, ktorého funkcia zanikla. Takéto pravidlo by posilnilo stabilitu a predvídateľnosť zloženia Súdnej rady Slovenskej republiky a znížilo by priestor na účelové manipulovanie s dĺžkou funkčného obdobia jej členov. Táto pripomienka je zásadná.		
Súdna rada SR Súdna rada Slovenskej republiky	O	čl. I bod 4 návrhu (čl. 141a ods. 5) 1. Navrhujeme vypustiť slová „pre závažné zanedbanie povinností pri výkone ich funkcie, alebo“. Odôvodnenie: Možnosť odvolať člena Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „člen súdnej rady“) je abstraktná a môže byť aj v napätí s podmienkou legality ako zásahu do práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Zo znenia návrhu nie je zrejmé, čo je považované za závažné zanedbanie	A	

		a čo je menej závažné zanedbanie povinností. Alebo či je hlasovanie v určitej veci v rozpore s vôľou menovacieho orgánu závažné alebo menej závažné porušenie povinnosti. Zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neobsahuje kritériá menej závažných a viac závažných povinností, ktoré člen súdnej rady má, resp. nie sú explicitne jasné povinnosti člena súdnej rady. Po druhé, túto podmienku si bude vykladať autonómne sám orgán, ktorý do funkcie menuje či volí člena súdnej rady. Čo bude považovať za „závažné zanedbanie“ sa môže líšiť od orgánu k orgánu aj z hľadiska času. Nakoniec bude tieto podmienky intenzity zanedbania povinností určovať Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ale len pro futuro a so žiadnym vplyvom na odvolaného člena súdnej rady, pretože už na jeho mieste bude iný člen súdnej rady. Nehovoriac o tom, že kreativita dôvodov odvolania bude taká, aby sa rozhodnutie ústavného súdu nerešpektovalo. A po tretie, práve táto podmienka nerešpektuje medzinárodné záväzky Slovenskej republiky – či už Správy o právnom štáte zo strany Európskej únie, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (tá vyžaduje pri odvolaní člena súdnej rady také isté podmienky ako pri odvolaní sudcu z funkcie) a		
--	--	--	--	--

		rôzne iné soft law. Všetky tieto dokumenty a pramene práva majú spoločné to, že pri odvolaní má ísť o objektívne podmienky a nie subjektívne. Na základe uvedeného by mala byť podmienka závažného zanedbania povinností vypustená, pretože nejde o objektívnu podmienku ale len o podmienku subjektívnu, čo sa navyše minie účelu ústavodarcu - zabezpečiť nezávislosť člena súdnej rady. Navyše, situácia s odvolaním predsedu súdnej rady z funkcie nie je analogická s odvolaním člena súdnej rady. Kým v prvom prípade sa z predsedu súdnej rady stáva „bežný člen súdnej rady“ v druhom členstvo zaniká. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.		
Súdna rada SR Súdna rada Slovenskej republiky	O	čl. I bod 4 návrhu (čl. 141a ods. 5) 2. V nadväznosti na prvú pripomienku navrhujeme namiesto podmienky bezúhonnosti zaviesť ako objektívne podmienky odvolania člena súdnej rady z funkcie rovnaké podmienky, ako sa uplatňujú pri odvolaní sudcov všeobecných súdov podľa čl. 147 ods. 1 písm. a) a b) Ústavy Slovenskej republiky v znení: „na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin alebo ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd nerozhodol v jeho	A	

		prípade o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody“. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.		
Verejnosť Verejnosť	O	na rámec návrhu 1. Pripomienka k ústavnému súdnictvu Sme toho názoru, že ak sa novelizuje ústava, tak je nutné z praxe upraviť alebo vylepšiť aj tie články, s ktorými pôvodný zámer návrhu nepočítal. V rámci ústavného súdnictva vidíme potrebu novej úpravy z dôvodu jeho preťažnosti. Ústavný súd Slovenskej republiky mal podľa jeho ročenky 2024 za rok 2024 nápad 18 plenárnych vecí a 3272 senátnych sťažností. Ústavný súd Slovenskej republiky má aktuálne 12 ústavných sudcov. To je ročne 272 sťažností na 1 sudcu. V roku 2024 bolo 251 pracovných dní. Ústavný sudca má 30 dní dovolenky, 14 dní preventívnej rehabilitácie a ak počítame s 10 dňami dočasnej práceneschopnosti, tak ústavný sudca je v práci 197 dní. Ak by sme počítali, že plenárnym veciam sa venuje polovicu času, tak pre senátne veci zostáva 99 dní. Štatisticky potom musí za jeden deň prejednať a rozhodnúť skoro 3 veci. Sudcovia sa pritom zúčastňujú aj na prednáškach, konferenciách alebo sa venujú pedagogickej alebo publikačnej činnosti.	N	Uvedené je nad rámec zámeru predloženého materiálu.

		Sudcom pomáhajú súdny poradcovia, ktorí vypracovávajú aj koncepty rozhodnutí. Sme toho názoru, že z dôvodu preťažnosti je potrebné ústavný súd reformovať obdobne ako sa reformoval Súdny dvor Európske únie. Ústavný súd by pozostával z dvoch inštitúcií 1. Ústavný dvor 2. Všeobecný súd Ústavný dvor by prejednával a rozhodoval podľa čl. 125 až 126, čl. 128, čl. 129a. Všeobecný súd v ostatných veciach a podľa čl. 142 ods. 2 písm. a). Voči všeobecnému súdu bude možné podať odvolanie, ale bude len na rozhodnutí ústavného dvora, či začne konanie – bude si tak vyberať veci podľa vlastného uváženia. Ústavný dvor by sa tak venoval abstraktnej kontrole ústavnosti a všeobecný súd individuálnej kontrole ústavnosti. Ústavný dvor by mal rovnaký počet sudcov ako doteraz. Všeobecný súd v rozsahu potrebnom na zvládnutie agendy.		
Verejnost' Verejnost'	O	Čl. I Navrhujem vyhlasovanie volieb do NR SR presunúť z právomoci predsedu NR SR do právomocí prezidenta SR, a to vo všetkých prípadoch. Preto navrhujem do čl. I doplniť nasledujúce	N	Uvedené je nad rámec zámeru predloženého materiálu.

		novelizačné body, ktorými sa mení Ústava SR: 1. V čl. 89 ods. 2 písm. d) sa vypúšťajú slová „voľby do Národnej rady Slovenskej republiky“. 2. V čl. 102 ods. 1 písm. n) sa za slovo „referendum“ vkladajú slová „a voľby do Národnej rady Slovenskej republiky“. 3. V čl. 106 ods. 3 sa slová „Predseda Národnej rady Slovenskej republiky“ nahrádzajú slovom „Prezident“. V nadväznosti na to je v návrhu ústavného zákona potrebné v čl. I bode 2 v čl. 100c ods. 2 v prvej vete slová „predseda Národnej rady Slovenskej republiky“ nahradiť slovom „prezident Slovenskej republiky“ a v tretej vete slová „prezident Slovenskej republiky“ nahradiť slovami „predseda Národnej rady Slovenskej republiky“. Odôvodnenie: Nie je vhodné, aby voľby do NR SR vyhlasoval jej predseda, teda predstaviteľ samotnej NR SR. Túto právomoc je naopak vhodné presunúť na prezidenta SR ako hlavu štátu. Podobne je vyhlasovanie volieb riešené aj v Ústave Českej republiky, podľa ktorej voľby do oboch komôr Parlamentu ČR (Poslaneckej snemovne aj Senátu) vyhlasuje prezident ČR.		
--	--	---	--	--

Verejnosť Verejnosť		Čl. I Nad rámec návrhu je žiadúce ustanovenie čl. 102 ods. 1 písm. e) Ústavy SR presunúť do samostatného článku v znení: „(1) Prezident Slovenskej republiky môže rozpustiť Národnú radu Slovenskej republiky, ak a) Národná rada Slovenskej republiky v lehote šiestich mesiacov od vymenovania vlády Slovenskej republiky neschválila jej programové vyhlásenie, b) sa Národná rada Slovenskej republiky neuzniesla do troch mesiacov o vládnom návrhu zákona, s ktorým vláda spojila vyslovenie dôvery, c) Národná rada Slovenskej republiky nebola dlhšie ako tri mesiace spôsobilá uznášať sa, hoci jej zasadanie nebolo prerušené a hoci bola v tom čase opakovane zvolávaná na schôdzu, alebo d) zasadanie Národnej rady Slovenskej republiky bolo prerušené na dlhší čas, ako dovoľuje ústava. (2) Prezident Slovenskej republiky rozpustí Národnú radu Slovenskej republiky v prípade, ak v ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky nebol prezident odvolaný. (3) Národnú radu Slovenskej republiky nemožno rozpustiť počas posledných šiestich mesiacov jej volebného obdobia, počas vojny, vojnového stavu alebo výnimočného stavu.“.	N	Uvedené je nad rámec zámeru predloženého materiálu.
---------------------------------------	--	--	-----------------	--

		Tento článok je možné vložiť napríklad za článok 82 ako nový článok 82a. V nadväznosti na to zároveň čl. 102 ods. 1 písm. e) Ústavy SR upraviť takto: „e) rozpúšťa Národnú radu Slovenskej republiky“ (alebo aj s dodatkom „v prípadoch ustanovených v čl. 82a“). Odôvodnenie: Ide len o legislatívno-technickú úpravu bez zmeny významu z dôvodu väčšej prehľadnosti Ústavy SR. Predmetné ustanovenie čl. 102 ods. 1 písm. e) Ústavy SR je príliš dlhé a navyše neštandardne formulované, keď obsahuje až 3 vety, hoci ide o jedno písmeno (pododsek).		
Verejnosť Verejnosť	O	Čl. I V čl. I bode 2 čl. 100b ods. 2 upraviť druhú vetu takto: „Ak sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla na skrátení volebného obdobia podľa čl. 73 ods. 3 tak, že voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa budú konať v lehote podľa prvej vety, ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky sa neuskutoční.“, prípadne inak v zmysle odôvodnenia. Odôvodnenie: Podľa vyššie citovaného ustanovenia návrhu by sa ľudové hlasovanie nemalo konať, ak by sa NR SR uzniesla na skrátení volebného obdobia. Túto vetu je potrebné upresniť tak, aby sa ľudové hlasovanie nekonalo len v prípade, že nové voľby do NR SR v nadväznosti na skrátenie volebného obdobia sa budú konať ešte v tej istej	N	Predkladateľ trvá na predloženom znení.

		lehote, v ktorej by sa konalo ľudové hlasovanie o odvolaní NR SR. Predložené znenie otvára priestor pre zneužitie, keďže Národná rada SR by sa mohla špekulatívne s cieľom zabrániť konaniu ľudového hlasovania o odvolaní NR SR uznieť na skrátení svojho volebného obdobia tak, aby sa „predčasné“ voľby do NR SR konali napríklad len o 1 mesiac skôr oproti riadnemu termínu. Tento krok je možný, keďže čl. 73 ods. 3 nestanovuje žiadne lehoty, v ktorých sa musia konať nové voľby do NR SR. Príklad: Národná rada SR bude zvolená v septembri 2027, teda volebné obdobie by štandardne uplynulo v septembri 2031. V júni 2028 bude na základe petície občanov vyhlásené ľudové hlasovanie o odvolaní NR SR. NR SR s cieľom zabrániť konaniu ľudového hlasovania o jej odvolaní sa sama uznesenie na skrátení svojho volebného obdobia, avšak s tým, že nové voľby sa budú konať napr. len o 1 mesiac skôr oproti riadnemu termínu, napr. v auguste 2031. Keďže bude platiť, že NR SR sa uzniesla na skrátení svojho volebného obdobia, tak v zmysle návrhu sa ľudové hlasovanie nebude môcť konať, a to aj napriek tomu, že nové voľby do NR SR by sa konali až o vyše 3 roky. NR SR by si tak mohla zabezpečiť „imunitu“ voči ľudovému hlasovaniu o jej odvolaní.		
Verejnosť Verejnosť	O	Čl. I Podľa predloženého návrhu ústavného zákona bude	N	Predkladateľ trvá na predloženej právnej úprave. Ak by prezident

	o vyhlásení ľudového hlasovania o odvolaní NR SR rozhodovať prezident SR, teda prezident bude posudzovať, či sú splnené podmienky na vyhlásenie ľudového hlasovania a vyhlásenie ľudového hlasovania môže odmietnuť. Z návrhu ústavného zákona ani z dôvodovej správy však nie je zrejmé, ako bude zabezpečený súdny prieskum rozhodnutia prezidenta SR a súdna ochrana v prípade, že prezident SR odmietne vyhlásiť ľudové hlasovanie v rozpore s Ústavou SR alebo zákonom. Návrh je preto potrebné výslovne doplniť aj o opravné prostriedky proti rozhodnutiu prezidenta SR o nevyhlásení ľudového hlasovania o odvolaní NR SR. Vhodným riešením je zveriť toto rozhodovanie do právomoci Ústavného súdu SR. Navrhujem preto doplniť do čl. 129 Ústavy SR, že Ústavný súd rozhoduje o sťažnosti proti rozhodnutiu prezidenta Slovenskej republiky o nevyhlásení ľudového hlasovania o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky. Uvedené rovnako platí pre referendum, ktoré taktiež vyhlasuje prezident SR. Preto je potrebné upraviť aj súdny prieskum rozhodnutia prezidenta SR o odmietnutí vyhlásenia referenda, čo je taktiež vhodné zveriť Ústavnému súdu SR. Navrhujem preto doplniť do čl. 129 Ústavy SR aj to, že Ústavný súd rozhoduje o sťažnosti proti rozhodnutiu prezidenta Slovenskej republiky o nevyhlásení referenda.	odmietol vyhlásiť hlasovanie o ľudovom odvolaní národnej rady napriek splneniu všetkých požadovaných (formálnych a materiálnych) podmienok, dopustil by sa porušeniu petičného práva petentov. Zároveň by takéto konanie bolo považované za úmyselné porušenie ústavy. Vyhlásenie ľudového hlasovania o odvolaní národnej rady je ústavnou povinnosťou prezidenta vždy, keď petícia za ľudové hlasovanie o odvolaní národnej rady spĺňa stanovené podmienky. Navyše, takéto rozhodnutie je súdne preskúmateľné v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Predkladateľ preto nevzhliada dôvod na doplnenie čl. 129 ústavy.
--	--	---

ZPSR Združenie podnikateľov Slovenska	O	Čl. I bod 1., 2., 3. ZÁSADNÁ PRIPOMIENKA: Zásadne nesúhlasíme so zavedením nového inštitútu, ktorý by umožňoval odvolanie Národnej rady Slovenskej republiky ľudovým hlasovaním. Žiadame tento návrh stiahnuť z legislatívneho procesu a nepokračovať v ňom. Z hľadiska ústavného práva, ako aj z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z princípu právneho štátu, ktorý je imanentnou súčasťou ústavného poriadku SR, ako aj z pohľadu subjektov pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorých rozhodovanie je nevyhnutne založené na stabilite právneho rámca, predvídateľnosti verejných politik a dôvere v inštitucionálne prostredie štátu, predkladáme k návrhu novely Ústavy SR nasledujúce zásadné výhrady. 1. Narušenie princípu stability zákonodarnej moci ako súčasti materiálneho jadra ústavy Navrhované zavedenie mechanizmu odvolania NRSR prostredníctvom ľudového hlasovania predstavuje zásah do princípu stability zákonodarnej moci, ktorý je nevyhnutným predpokladom riadneho fungovania parlamentnej formy vlády. Ústava SR je stavaná na koncepcii reprezentatívnej demokracie, v rámci ktorej je mandát poslancov viazaný na výsledok slobodných volieb a je časovo determinovaný fixným volebným obdobím. Tento	N	Cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie ústavne aprobovaného mechanizmu priamej demokracie, prostredníctvom ktorého budú môcť občania Slovenskej republiky v presne vymedzených a ústavou stanovených podmienkach rozhodnúť o predčasnom ukončení volebného obdobia národnej rady. Samotné znenie ústavy už v súčasnosti pozná mechanizmus predčasného ukončenia volebného obdobia národnej rady. Právna úprava <i>de lege lata</i> umožňuje skončiť prebiehajúce volebné obdobie národnej rady prostredníctvom uznesenia, v tomto návrhu ide o rozšírenie tejto možnosti aj priamo na občanov ako pôvodcov štátnej moci v štáte. Navrhovaná právna úprava dopĺňa ústavný text o prvok priamej demokracie, ktorý ústava dlhodobo pozná a akceptuje (čl. 106 ústavy).
---	----------	---	----------	--

	prvok nie je iba technickým aspektom ústavnej úpravy, ale plní stabilizačnú funkciu, ktorá umožňuje kontinuitu výkonu zákonodarnej moci a predvídateľnosť legislatívneho procesu. Zavedením možnosti odvolania parlamentu mimo rámca ústavne predvídaných mechanizmov jeho rozpustenia dochádza k relativizácii tohto princípu. Mandát parlamentu sa tým stáva podmieneným priebežnou politickou akceptáciou a permanentným tlakom populistických prúdov, čím sa oslabuje jeho ústavná autonómia a stabilita. Z pohľadu materiálneho jadra ústavy možno dôvodne argumentovať, že stabilita ústavných orgánov, osobitne zákonodarného orgánu, predstavuje súčasť princípov právneho štátu. Zásah do tejto stability preto musí podliehať prísnemu testu proporcionality, pričom v danom prípade možno mať pochybnosti o jeho splnení. Z ekonomického a podnikateľského hľadiska je stabilita zákonodarnej moci kľúčovým predpokladom predvídateľného legislatívneho prostredia, bez ktorého hrozí investičná paralýza a zásadné obmedzenie dlhodobých rozvojových projektov. 2. Narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva Právna istota a predvídateľnosť práva patria medzi fundamentálne princípy právneho štátu, ktoré sú opakovane akcentované aj v judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky. Navrhovaná úprava vytvára stav, v ktorom môže byť legislatívny proces	Návrh zároveň rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky vrátane právnych záverov vyslovených v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021. Zároveň zdôrazňujeme, že návrh ústavného zákona reaguje aj na spoločenskú požiadavku významnej časti občanov Slovenskej republiky, ktorá bola prejavovaná účasťou na referende uskutočnenom 21. januára 2023. Navrhovaná úprava preto sleduje legitímny cieľ posilnenia participácie občanov na výkone verejnej moci pri súčasnom zachovaní ústavného rámca a princípov demokratického právneho štátu.
--	---	--

		vystavený opakovaným diskontinuitám v dôsledku potenciálneho predčasného ukončenia volebného obdobia parlamentu. Takáto diskontinuita má priamy negatívny dopad na stabilitu právneho poriadku, keďže dochádza k prerušeniu legislatívnych procesov, zvyšuje sa pravdepodobnosť zásadných zmien právnej úpravy v krátkych časových intervaloch a oslabuje sa kontinuita právnych politík štátu. Právna istota pritom neznamena iba formálnu existenciu právnych noriem, ale aj ich relatívnu stabilitu a predvídateľnosť v čase. Ak je ústavným spôsobom vytvorený mechanizmus, ktorý túto stabilitu systematicky oslabuje, ide o zásah do samotnej podstaty princípu právneho štátu. Z pohľadu podnikateľských subjektov ide o zásah do základnej podmienky výkonu podnikateľskej činnosti, ktorou je možnosť plánovať svoje aktivity a investície v stabilnom a predvídateľnom právnom prostredí. 3. Výhrada k potenciálnemu napätiu s princípom del'by moci Zavedenie možnosti odvolania parlamentu ľudovým hlasovaním zasahuje aj do princípu del'by moci. Zákonodarná moc, ktorá má byť samostatnou a relatívne stabilnou zložkou verejnej moci, sa tým dostáva do pozície orgánu, ktorého existencia je priamo závislá od ad hoc mobilizácie voličov motivovanej často krátkodobou spoločenskou nespokojnosťou. Takýto model môže podľa nášho názoru viesť k oslabeniu inštitucionálnej rovnováhy,		
--	--	---	--	--

		zvýšenej závislosti zákonodarnej moci od krátkodobých spoločenských nálad či narušeníu schopnosti parlamentu plniť svoju funkciu ako stabilného normotvorného orgánu. Princíp del'by moci pritom nepredstavuje iba formálne rozdelenie kompetencií, ale aj systém vzájomných brzd a protiváh, ktorý má zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť výkonu verejnej moci. Vystavenie parlamentu hrozbe permanentného odvolávania podkopáva jeho suverenitu a motivuje politických aktérov k predkladaniu populistických, ekonomicky nezodpovedných a nekoncepčných legislatívnych návrhov s cieľom krátkodobého politického zisku, čo priamo ohrozuje makroekonomickú stabilitu štátu. 4. Výhrada k odklonu od ústavných štandardov v rámci EU Navrhovaná úprava nemá oporu v bežných ústavných modeloch členských štátov EÚ, kde je stabilita zákonodarnej moci zabezpečená prostredníctvom či už fixného volebného obdobia alebo presne definovaných mechanizmov rozpustenia parlamentu viazaných na ústavné orgány (napr. prezidenta alebo samotný parlament). Absencia obdobného mechanizmu v stabilných parlamentných demokraciách nie je podľa nášho názoru náhodná, ale odráža potrebu zachovať rovnováhu medzi demokratickou legitimitou a inštitucionálnou stabilitou. Odklon od týchto štandardov môže vyvolávať pochybnosti o miere		
--	--	---	--	--

		zachovania princípov právneho štátu v ich materiálnom ponímaní, ktoré je relevantné aj v kontexte práva Súdneho dvora EU.Pre podnikateľské prostredie by schválenie predloženého ústavného návrhu znamenalo neprimerané zvýšenie systémového rizika krajiny, čo môže oslabiť dôveru investorov a negatívne ovplyvniť celkovú konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky.		
ZSS Združenie sudcov Slovenska	O	Celému materiálu Všeobecné pripomienky, ktoré považuje Združenie sudcov Slovenska za zásadné. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) vo svojom programovom vyhlásení v časti súdnictvo a prokuratúra zaradila medzi strednodobé priority okrem iného to, že sa zameria na prijatie ústavných zmien implementujúcich európske štandardy v oblasti nezávislosti súdnej moci. Podľa Združenia sudcov Slovenska (ďalej len „ZSS“) vytvára aktuálny – predsedom vlády iniciovaný – legislatívny proces smerujúci k zmene a doplneniu Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) priestor na naplnenie aj vyššie uvedenej priority. Oceňujeme navrhované zmeny vo vzťahu k zmene úpravy možnosti odvolávania členov Súdnej rady SR , ktorou zmenou sa reflektuje aj na odporúčania uvedené opakovane v Správach o právnom štáte od roku 2022 vydávaných Európskou Komisiou (ďalej len „EK“). Rovnako potrebu navrhovanej zmeny vo vzťahu k odvolávaniu členov Súdnej rady SR	ČA	Združenie sudcov Slovenska sa nezúčastnilo rozporového konania dňa 9. júla 2026, na ktoré bolo pozvané a pozvanie mu bolo riadne doručené (listinnou aj elektronickou formou), pričom svoju neúčast' nijako vopred neavizovalo. Pripomienka uvedená v časti A.1. bola akceptovaná (viď. čl. I bod. 5) Pripomienka uvedená v časti A.2 nebola akceptovaná vzhľadom na akceptovanie pripomienky Súdnej rady Slovenskej republiky, dôsledkom ktorej bolo vypustenie hodnotiaceho úsudku príslušného orgánu. Rovnako tak navrhované doplnenie štvrtej vety nie je akceptované z legislatívno-technického hľadiska. Pripomienka uvedená v časti B. bola neakceptovaná.

	odporučila aj Benátska komisia vo svojom nedávnom stanovisku prijatom na jej 146. plenárnom zasadnutí v Benátkach, 6. – 7. marca 2026. V pravidelných Správach o právnom štáte od roku 2022 Slovenskej republiky odporúča okrem iného zabezpečiť: - aby sa na členov súdnej rady vzťahovali dostatočné záruky nezávislosti, pokiaľ ide o ich odvolanie, s prihliadnutím na európske normy týkajúce sa nezávislosti súdnych rád. - aby boli zavedené a riadne dodržiavané dostatočné záruky pre prípady, keď sudcovia musia niesť trestnoprávnu zodpovednosť za trestný čin „ohýbania práva“ v súvislosti so svojimi súdnymi rozhodnutiami. A.. Pokiaľ ide o záruky nezávislosti Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) vidí ZSS priestor na realizáciu odporúčania EK, ale i ďalších európskych inštitúcií, v dvoch rovinách (toto uvádza ZSS už opakovane k novelám Ústavy SR od roku 2022): 1./- vymedzení ústavnej definície súdnej rady 2./- pri stanovení dôvodov odvolania jej členov. 1. Napriek tomu, že Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) charakterizoval súdnu radu pred 1. januárom 2021 ako „osobitný nezávislý ústavný orgán súdnej moci garantujúci predovšetkým nezávislé postavenie súdnej moci a	Pripomienka uvedená v časti C. bola neakceptovaná. Pripomienka uvedená v časti D. bola neakceptovaná. Uvedené je nad rámec predloženého materiálu.
--	--	--

		sudcovskú legitimitu, zodpovedajúci za chod súdnictva, správu súdnej moci a súdnictva, ako aj transparentnosť súdnictva“ (pozri napr. PL. ÚS 2/2012, bod 9.4), predchádzajúca vládna väčšina jej odmietla pri zavedení ústavnej definície účinnej od 1. januára 2021 výslovne priznať atribút nezávislosti. Podľa ZSS tento stav odporuje európskym štandardom, ktoré upravujú postavenie súdnych rád a ktoré sú zhrnuté napr. v Stanovisku Poradnej rady európskych sudcov (ďalej len „CCJE“) č. 24 (2021) (CCJE Opinions and Magna Carta - Consultative Council of European Judges), a bol predmetom kritiky aj zo strany Európskej asociácie sudcov (ďalej len „EAJ“) v jej rezolúcii z 2. septembra 2021 (pozri prílohu listu adresovaného predsedovi vlády Medzinárodné dokumenty – zdruzenie.sk). Preto v súlade s odporúčaniami obsiahnutými v medzinárodných dokumentoch, na ktoré ZSS vyššie odkazuje a ktorých obsah nepovažuje za nutné na tomto mieste opakovať, ZSS navrhuje zmeniť čl. 141a ods. 1 ústavy tak, že „Súdna rada Slovenskej republiky je nezávislým ústavným orgánom zaručujúcim nezávislé postavenie súdnej moci a sudcovskú legitimitu.“ 2. Keďže v rozpore s už uvedenými odporúčaniami je podľa ZSS aj aktuálny právny stav na Slovensku v tom, že predsedu, podpredsedu a člena súdnej		
--	--	--	--	--

		radu možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať, a to bez uvedenia dôvodu pre takýto postup. Túto ústavnú zmenu podrobila konkrétnej kritike aj CCJE vo svojom stanovisku z 9. decembra 2020, týkajúcom sa reformy súdnictva na Slovensku (Status and situation of judges - Consultative Council of European Judges). Istota funkčného obdobia členov súdnej rady je totiž všeobecne považovaná za kľúčový predpoklad nezávislosti súdnej rady ako celku. Možnosť odvolať člena súdnej rady by tak mala byť viazaná na preukázané hrubé porušenie jeho povinností [pozri Stanovisko CCJE č. 24 (2021), bod 18 záverov]. Oceňujeme a vítame preto navrhovanú zmenu čl. 141a ods. 5 ústavy v jeho 3 vete, ktorá aktuálne znie :“ Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.“ a navrhovanou zmenou sa tretia veta mení a zároveň sa dopĺňa o 4.vetu: „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia odvolať pre závažné zanedbanie povinností pri výkone ich funkcie, alebo ak im zdravotný stav dlhodobo, najmenej však počas šiestich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať povinnosti vyplývajúce z ich funkcie. Orgán, ktorý zvolil alebo vymenoval člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e), ho z funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky odvolá, ak stratil bezúhonnosť alebo bol		
--	--	---	--	--

		vymenovaný do funkcie sudcu.“ Navrhujeme však zvážiť nahradenie slovného spojenia: „závažné zanedbanie povinnosti“ slovným spojením: „závažné /alebo hrubé/ porušenie povinnosti“ v 3. navrhovanej vete čl. 141a ods. 5 ústavy. Uvedenú zmenu navrhujeme pre presnejšie vyjadrenie dôvodu odvolania, ktoré zahŕňa tak nedbalé konanie člena súdnej rady, ako aj prípadné úmyselné/zavinené porušenie povinnosti. Taktiež navrhujeme doplniť „aj“ alebo „aj v prípade“, za čiarku pred záverom 4. vety čl. 141a ods. 5, ktorý znie :„ak stratil bezúhonnosť alebo bol vymenovaný do funkcie sudcu“ v závere 4 navrhovanej vety čl. 141a ods.5 ústavy.“ Uvedené doplnenie navrhujeme preto, že aj pre týchto členov platí možnosť odvolania podľa vety 3. B. EK opakovane vytýkaná otázka procesných garancií súvisiacich s vágne formulovaným trestným činom ohýbania práva je podľa ZSS priamym dôsledkom obmedzenia funkčnej imunity sudcov spôsobom, ktorý umožňuje trestne stíhať sudcu a prísediaceho aj za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní, ktoré nastalo zmenou Ústavy SR účinnou od 1.januára 2021. 1. Zásadné obavy z tejto (od 1. januára 2021 účinnej) ústavnej zmeny pritom vyjadrila nielen CCJE vo svojom stanovisku z 9. decembra 2020, ale i EAJ v rezolúcii z 2. septembra 2021, na ktoré ZSS		
--	--	---	--	--

		v celom rozsahu odkazuje Rovnako sa vyjadrila aj Benátska komisia vo svojom nedávnom stanovisku prijatom na jej 146. plenárnom zasadnutí v Benátkach, 6. – 7. marca 2026. V bode 14. Stanoviska Benátska komisia „ dôsledne zdôrazňuje, že sudcom by nemala byť udelená všeobecná imunita, ale funkčná imunita za úkony vykonané pri výkone ich súdnych funkcií. Sudca by však mal požívať funkčnú imunitu len pri výkone svojich zákonných funkcií. Ak teda sudca spácha trestný čin pri výkone svojej funkcie, malo by sa uplatniť konanie o zrušení takejto funkčnej imunity.“ V bode 16 (ale i v ďalších bodoch stanoviska) Benátska komisia tiež objasnila, že sudcovia by nemali byť zodpovední len za rozdiely vo výklade zákona. V dôsledku toho by nemali niesť zodpovednosť za súdne rozhodnutia, ktoré môže napadnúť iný súd, alebo za odchýlku od ustálenej judikatúry v konkrétnej veci. Okrem toho by sudcovia nemali niesť zodpovednosť za súdne chyby, ktoré nie sú spojené so zlým úmyslom. Hlavným opravným prostriedkom proti takýmto chybám je odvolacie konanie. Benátska komisia považuje trestný čin ohýbania práva (§ 326a Trestného zákona) za problematický z viacerých dôvodov a v bode 54. stanoviska ho odporúča zrušiť. Z vyššie uvedených dôvodov podporených medzinárodnými štandardmi nezávislosti súdnictva a odporúčaniami EK, CCJE, EAJ, či Benátskej		
--	--	--	--	--

		komisie ZSS preto navrhuje obnoviť znenie čl. 148 ods. 4 ústavy účinné pred 1. januárom 2021: „Za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie“ alternatívne upraviť funkčnú imunitu sudcov (všeobecných a správnych súdov) a prísediacich rovnako ako je upravená v prípade sudcov ústavného súdu v čl. 136 ods. 1 ústavy - Za rozhodovanie pri výkone funkcie nemožno sudcu ústavného súdu trestne stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie. Niet žiadneho rozumného, legitímneho dôvodu na odlišnú úpravu funkčnej imunity u sudcov všeobecných súdov, ako je upravená u sudcov ústavného súdu. Čl. 148 ods4 aktuálne znie : „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým (rozumej právnym názorom v rozhodnutí) bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá.“ Uvedené znenie tohto odseku článku 148 Ústavy SR bolo šité na mieru stíhania sudcov za právny názor cez trestný čin ohýbania práva. Toto je však ako už bolo vyššie uvedené neprípustné, pričom aj Benátska komisia vo svojom marcovom odporúčaní sa aj v bodoch 49 a 50 vyslovila v prospech funkčnej imunity sudcov a zdôraznila, že trestnoprávna zodpovednosť v súvislosti s rozhodovaním súdov môže vzniknúť len vo výnimočných prípadoch,		
--	--	---	--	--

		ktoré zahŕňajú úmyselné protiprávne konanie. Opakovane vyjadrila názor, že sudcovia by nemali byť zodpovední len na základe rozdielov v interpretácii zákona, ani by nemali niesť zodpovednosť za rozhodnutia, ktoré môže spochybniť iný súd, za odchýlku od ustálenej judikatúry v konkrétnej veci alebo za súdne chyby, ktoré nezahŕňajú zlomyseľnosť. Poznajúc disciplinárnu právnu úpravu sa Benátska komisia vyjadrila, že jej nie je jasné, prečo by tieto existujúce mechanizmy spolu nestačili na riešenie potenciálnych prípadov nedostatku integrity v rámci súdnictva. Samozrejme pri zodpovednosti sudcov za úmyselný trestný čin korupcie a zneužitia právomoci verejného činiteľa, či inej trestnoprávnej zodpovednosti sudcov ako každého iného trestnoprávne zodpovedného subjektu mimo výkonu funkcie sudcu C. S poukazom i na odporúčanie Benátskej komisie prijatom na jej 146. plenárnom zasadnutí v Benátkach, 6. – 7. marca 2026 (konkrétne v bode 41.) smerujúcemu ku garanciám proti zásahom do výkonu funkcie sudcu ZSS navrhuje obnoviť znenie čl. 136 ods. 3 veta prvá, ktoré bolo účinné do 31.12.2020 : „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.“, dokonca dať v zmysle garancií právomoc ústavnému súdu rozhodovať vopred o súhlase s trestným stíhaním sudcu - ak by trestný čin ohýbania práva zostal zachovaný.		
--	--	--	--	--

		D. Nad rámec v predchádzajúcej časti európskymi inštitúciami formulovaných odporúčaní a výhrad navrhuje ZSS v čl. 146 ods. 2 Ústavy SR zvýšiť vek, po dovŕšení ktorého zaniká funkcia sudcu na 70 rokov. Ústavná úprava, ktorá do roku 2001 umožňovala Národnej rade Slovenskej republiky odvolať sudcu a od roku 2001 do roku 2021 súdnej rade predložiť prezidentovi Slovenskej republiky návrh na jeho odvolanie, ak dosiahol vek 65 rokov, totiž reflektovala dôchodkový vek, ktorý bol u mužov narodených v roku 1943 a skôr 60 rokov, t. j. funkcia sudcu/sudkyne mohla trvať ešte 5 rokov po dovŕšení dôchodkového veku určeného u mužov. Postupne však dochádza k zvyšovaniu dôchodkového veku a u osôb narodených v roku 1966, ktoré nevychovali žiadne dieťa, je dnes stanovený na 64 rokov, a u osôb narodených v roku 1967 a neskôr sa bude odvíjať od strednej dĺžky dožitia, ktorá má stúpajúcu tendenciu (Dôchodkový vek Sociálna poisťovňa). ZSS je presvedčené, že pôvodný pomer medzi dôchodkovým vekom a možným zánikom funkcie sudcu/sudkyne, ktorý zohľadňoval špecifiká výkonu funkcie sudcu, by mal zostať (aj so zreteľom na trend zvyšujúceho sa dôchodkového veku) zachovaný aj naďalej. Preto navrhuje, aby čl. 146 ods. 2 ústavy znel „Sudcovi zaniká funkcia		
--	--	--	--	--

		posledný deň kalendárneho roka, v ktorom sudca dosiahol vek 70 rokov.“ Tým by sa zároveň zosúladiť zánik funkcie sudcu z dôvodu dosiahnutia veku s právnou úpravou zániku výkonu notárskeho úradu, ktorý je aj súdnym komisárom.		
ÚJDSR Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	O	Čl. 1 ods. 2 ÚJD SR si dovoľuje upozorniť predkladateľa na § 4 ods. 1 písm. h) zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý znie : § 4 Pôsobnosť úradu (1) Úrad h) jedenkrát ročne, vždy k 30. aprílu, predkladá správu o stave jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení na území Slovenskej republiky a o svojej činnosti za uplynulý rok vláde Slovenskej republiky a následne Národnej rade Slovenskej republiky" Odôvodnenie: v texte pripomienky	N	Pripomienka vzatá na vedomie.
MIRRI SR Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
MKSR Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
MPRVSR Ministerstvo pôdohospodárstva a		Odoslané bez pripomienok		

rozvoja vidieka Slovenskej republiky				
MZSR Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
MZVEZ SR Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
MŠVVaMSR Ministerstvo škola, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
MŽPSR Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
NBS Národná banka Slovenska		Odoslané bez pripomienok		
NBÚ Národný bezpečnostný úrad		Odoslané bez pripomienok		
OAPSVLÚVSR Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR		Odoslané bez pripomienok		

PMÚSR Protimonopolný úrad Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
ÚGKKSR Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
ÚNMSSR Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
ÚPVSR Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		
ÚVO Úrad pre verejné obstarávanie		Odoslané bez pripomienok		
ŠÚSR Štatistický úrad Slovenskej republiky		Odoslané bez pripomienok		

Vznesené hromadné pripomienky

Subjekt	Podporo- vateľa	Pripomienka	Vyhodnotenie	Poznámka
Verejnosť Verejnosť	1	Čl. 6. Návrh doplnenia Ústavy Slovenskej republiky Návrh doplnenia Ústavy Slovenskej republiky	A	Predkladateľ pristúpil k akceptovaniu pripomienky, ktorej obsahom je zavedenie pojmu slovenského posunkového

	Návrh ústavného znenia Navrhujeme doplniť čl. 6 Ústavy Slovenskej republiky nasledovne: Čl. 6 (1) Na území Slovenskej republiky je štátnym jazykom slovenský jazyk. (2) Slovenský posunkový jazyk je druhým štátnym jazykom Slovenskej republiky. (3) Slovenská republika zabezpečuje ochranu, zachovanie, rozvoj a podporu slovenského posunkového jazyka ako prirodzeného jazyka komunity Nepočujúcich a ako súčasti kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. (4) Nepočujúcim osobám sa zaručuje právo používať slovenský posunkový jazyk pri prístupe ku komunikácii, informáciám, vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti, sociálnym službám, kultúre, verejnému životu a pri uplatňovaní ich práv. (5) Slovenská republika vytvára podmienky na zachovanie a rozvoj slovenského posunkového	jazyka do ústavného textu. Doplnenie čl. 6 ods. 3 ústavy vychádza z ústavnoprávnej úpravy rakúskej ústavy v čl. 8 ods. 3, ktorá uznáva rakúsky posunkový jazyk ako samostatný jazyk a odkazuje na jeho ďalšiu zákonnú právnu úpravu.
--	---	--

		jazyka a zabezpečuje, aby nedošlo k jeho ohrozeniu alebo zániku. (6) Podrobnosti ustanoví zákon. Dôvodová správa Slovenský posunkový jazyk je prirodzeným, samostatným a plnohodnotným jazykom používaným komunitou Nepočujúcich na území Slovenskej republiky. Má vlastnú gramatiku, lexiku, jazykovú štruktúru a historický vývoj. Nie je odvodený od slovenského hovoreného jazyka, ale predstavuje osobitný jazykový systém, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou jazykového a kultúrneho dedičstva komunity Nepočujúcich Slovákov žijúcich v Slovenskej republike. Potvrďuje to aj fakt, že slovenský posunkový jazyk bol v roku 2018 zaradený do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky a v roku 2020 bol slovenský posunkový jazyk kodifikovaný. Jazyk predstavuje základ identity,		
--	--	--	--	--

		kultúry, tradícií a spoločenského života každej jazykovej komunity. Rovnako ako slovenský hovorený jazyk tvorí základ národnej identity Slovenskej republiky, slovenský posunkový jazyk predstavuje prirodzený jazyk komunity Nepočujúcich a významnú súčasť kultúrnej rozmanitosti Slovenskej republiky. Cieľom návrhu je ústavne potvrdiť postavenie slovenského posunkového jazyka ako druhého štátneho jazyka Slovenskej republiky a vytvoriť stabilný právny základ pre jeho ochranu, zachovanie, rozvoj a podporu pre súčasné aj budúce generácie. Návrh vychádza z potreby systematicky podporovať slovenský posunkový jazyk ako súčasť národného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky, zabezpečovať jeho prirodzený rozvoj vo vzdelávaní, kultúre, vede, médiách a verejnom živote a vytvárať podmienky na jeho dlhodobé zachovanie.		
--	--	--	--	--

		Významnú úlohu pri ochrane, rozvoji a presadzovaní slovenského posunkového jazyka dlhodobo zohráva organizácia Slovenský zväz posunkujúcich, ktorá systematicky podporuje používanie slovenského posunkového jazyka, rozvoj jazykovej kultúry komunity Nepočujúcich, vzdelávanie, odbornú činnosť a spoločenské uplatnenie slovenského posunkového jazyka v Slovenskej republike. Ústavné uznanie slovenského posunkového jazyka sleduje najmä: ochranu a zachovanie slovenského posunkového jazyka ako prirodzeného jazyka Slovenskej republiky, podporu jazykovej a kultúrnej identity komunity Nepočujúcich, rozvoj vzdelávania, kultúry a odbornej činnosti v slovenskom posunkovom jazyku, vytváranie podmienok na používanie slovenského		
--	--	---	--	--

		posunkového jazyka vo verejnom živote, podporu medzigeneračného odovzdávania slovenského posunkového jazyka, ochranu slovenského posunkového jazyka ako súčasti nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Návrh zároveň vychádza z: Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím, odporúčaní Rady Európy, rezolúcií Európskeho parlamentu, medzinárodnej praxe viacerých štátov, ktoré uznali národné posunkové jazyky na ústavnej alebo zákonnej úrovni. Podrobnosti výkonu práv a povinností súvisiacich so slovenským posunkovým jazykom ustanoví osobitný zákon o slovenskom posunkovom jazyku. Ústavné uznanie slovenského posunkového jazyka predstavuje		
--	--	--	--	--

		významný krok k ochrane jazykovej rozmanitosti Slovenskej republiky, zachovaniu kultúrneho dedičstva a podpore prirodzeného rozvoja slovenského posunkového jazyka ako plnohodnotnej súčasti národného života Slovenskej republiky.		
--	--	--	--	--